

Inatsisartuni ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut

§ 36 naapertorlugu apeqqummut, Nr. 2010-240-imut, ALHA Kringlerne, akissut
Inatsisartut suleriaasianni § 36, imm. 1 naapertorlugu Inatsisartuni ilaasortaq Aleqa Hammond (Siumut) Killavaat Alannguannut tunngatillugu matuma kinguliani allassimasutut Naalakkersuisunut apeqquteqarpoq:

Naalakkersuisunut apeqququt:

"Aatsitassanut naalakkersuisoq ippassaq Qanoruumi oqarpoq Kujataani aatsitassarsior-sinnaaneq eqqarsaatigalugu Kringlerne aallaavigalugu tassanigooq uranimik akua anni-kimmat qummut killissaliussap ataaniimmat aallartisarnissaanut ajoqutaasinnaasumik takusaqarsinnaanani.

Uranimik akulinnik piiannngilluinnartumik oqartarnek Naalakkersuisunit allamik isum-merfigineqarami?

Qummut killissaliussap ataaniimmat... suna uuttuut atorneqarpa?"

Tunngavilersuut:

"Nunatsinni aatsitassarsiorsinnaaneq siunissami aningaasarsiorfissatsialattut isigineqar-tup inuiaqatigiinni annertuumik isumalluarfigineqarpoq. Periarfissaasinnaasut annertuu-mik isumalluarfigineqarput, soorlu tamanna ippassaq Kommuneqarfik Kujataata borge-mesterianit aamma Qanoruukkut oqaatigineqartoq.

Aallakaatitsivimmi isersimatilluni aatsitassaqarnermut naalakkersuisoq oqarpoq aatsi-tassarsiorfiusinnaasumik Kringlernimi ammaasoqarsinnaanera mattusimaneqanngitsaq aammamigooq taassuma uranimik akorisaa qummut killissaliussaasap ataaniimmat.

Uranimik akoqalaartoq ammarneqarsinnaaneranik sulisoqarpa? Uranimik akoqanngil-luinnarnissamik isummersimaneq allanngorami? Qummut killissaliussap ataaniimmat-mik oqarnek qanoq tunngaveqarpa aammalu qanoq paasisariaqarpa?"

Akissuteqaat:

Aallarniutigalugu oqaatigissavara apeqquqtit saqqummiussatit § 36 naapertorlugu apeq-qutinut allanut ataatsimiinnerup matuma nalaani saqqummiunneqartunut atatillugu akis-suteqarfigineqareermata. Qanoruumi akissutigisara akissuteqaatinut taakkununnga, aammalu politikkimut Kalaallit Nunaanni ukiorpassuarni atuussimasumut, aammalu Siumup nammineerluni ukiorpassuarni Naalakkersuisooqatigiinni nikerartuni ilaatillugu aqussimasanaanut, naapertuulluinnarpoq.

Taamaattumik apeqququtigisat siusinnerusukkut akissuteqaataareersut innersuussutigalu-git akissuteqarfigissavara.

1. § 36 naapertorlugu apeqquteqaammut Nr. 2010-182-imut, ALHA Uran Killavaat Alannguut, akissuteqaat innersuussutigalugu matumuuna issuaalaassaanga: *"Suli maannamut qinngornernik ulorianartunik akoqartut misissuiffiginissaat*

5. november 2010
Sagsnr. 2010-026628
Dok. Nr. 498407

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

*piiaaffiginissaallu akuerisaanngilaq, aammalu uranimut tunngatillugu akuer-
saanngilluinnarnissamik politikkeqarneq sulii atuuppoq.*"

2. § 36 naapertorlugu apeqqummut Nr. 2010-201 KALY Uran, akissuteqaat inner-
suussutigalugu matumuuna issuaalaassaanga:
- a. *"Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq qinngornerit ulorianartut avata-
ngiisitsinni pinngortitap pilersitaanik piummata (nunami, qaqqami il.il.)
aammalu pinngortitap pilersitaanik pinngortitap qinngorneqarneranut pi-
lersitseqataallutik. Taamatutaaq silaannaq pinngortitap pilersitaanik
qinngornernik ulorianartunik qinngorneqarpoq. Qinngornernik ulorianar-
tunik peqarnera sumiiffimmiit sumiiffimmut nikerarpoq, pinngortitami nu-
nap sananeqaataani pissutsit apeqqutaallutik."*
 - b. *"Kisiannili sumiiffinnik pinngortitap pilersitaanik qinngornernik ulorianar-
tunik soqarfiunngitsunik nassaassaqaanngilaq. Tamanna isumaqarpoq
saffiugassartaqartunik piiaanermi amerlanerpaatigut tamatigut minneru-
sumik/annikinnerusumik qinngornerit ulorianartut pinngortitami akuu-
suaannartussaasut. GEUS 2010-imi oktobarip qaammataani urani pillu-
gu oqaaseqarpoq: "Oqaatigineqassaaq ujaqqat tamangajalluinnarmik –
amma Kalaallit Nunaanni – uranitaqaanngilluinnarnissaat pinngitsuuin-
neqarsinnaanngimmat..."*
 - c. *"Kalaallit Nunaanni pinngortitap pilersitaanik qinngornernik ulorianartu-
nik peqarnera annertuumik nikerarpoq.... Taanna sumiiffinni amerlasuu-
nik granit-eqartuni annertuneruvoq, aammalu sumiiffinni nunap iluani
assersuutigalugu pisoqqanik ujaqqanik innermik anitsisartuneersunik
imaluunniit kinnernik sananeqaateqartuni annikinnerulluni. Uranip pin-
ngortitap pilersitaanik akuunera ujaqqanut granittiusuni 4-60 ppm akor-
nanni annertussuseqarajuttarpoq alkaligranittitaqartuni qaffasinnerusar-
luni (20-60 ppm uran)¹ aammalu granittini nalinginnaasuni annikinneru-
sarluni (4-5 ppm uran)². Ujaqqat allat annertuneralaartumik akoqartar-
put, assersuutigalugu syenitter amma nefelinsyenitter uranimik 300
ppm-imit³ annertunerusumik akoqartarput aammalu skiferit angisuut
150-800 ppm-itut annertutigisumik uranimik akoqartarlutik. Granit Ka-
laallit Nunaanni ujaqqat takussaannersaraat, taamaattumik ujaqqat taak-
kua akoqarnerat, uranip akuunerata qaffasissuunera annikitsuuneralu
eqqartorneqaraangata suliqaarnermi innersuussiffigalugit atorneqartar-
simallutik."*

Siusinnerusukkut § 36 naapertorlugu apeqqummut Nr. 2010-182 ALHA Uran Killavaat
Alannguat, akissuteqaammi oqaatigineqareersutut: Ingerlatseqatigiiffik pineqartoq Killavaat
Alaannguanne (Kringlerne) peqarfimmik misissuisoq sulii misissuinnermut immikkoor-
tumi ingerlataqarpoq, aammalu qinngornernik ulorianartunik akullit ilanngullugit nunap
sannaani misissuinnerminni inaarutaasumik nalilersuinissamut apeqqutaassaaq, imminut
akilersinnaassutsimik nalilersuineq, ingerlatseqatigiiffimmit suliareneqaleruttortoq, kiisalu
maannakkut misissuinnissamut akuersissuteqarfimminni sumiiffimmi toqqarneqartumi
piiaanissamut akuersissummik qinnuteqaateqarsinnaaneq.

Naggasiutigalugu erseqqissassavara ingerlatseqatigiiffik pineqartoq annertussutsit taak-
kua nalinginnaasut iluanni peqarfimmi piiaasinnaannginnissaa maannakkorpiaq takus-
sutissaqaanngimmat. Taamaattorli inaarutaasumik naliliinissamut ingerlatseqatigiiffiup

¹ H. Stendal, 2010: Pers. comm. oktober 2010.

² P. Kalvig, K. Secher & G. Asmund, 2010: Udvinding af uran i Grønland, GEUS.

³ H. Sørensen, 1966: På spor af sjældne metaller i Sydgrønland I. I Sydgrønland III. Ilimaussaqaq Intrusionen – Rosinen i pølseenden. Tidsskriftet Grønland, 1966, nr. 6.

sumiiffimmi misissuiffigineqarsimasumi pīaanissamut akuersissummik qinnuteqaateqar-
figisinnaasaani misissuinerup inernerī apequtaasussaapput.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga
Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq

Ove Karl Berthelsen